

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoCsp/44/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122364896
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:6122364896.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Kataríny Krochtovej v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: K. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XX/XXX, XXX XX Z. R., právne zastúpený Mgr. Ondrejom Barnom, advokátom, so sídlom Zámocká 529/34, 091 01 Stropkov, IČO: 52 824 837, o zaplatenie 1 623,06 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 5Csp/79/2022 - 244 zo dňa 22.05.2023, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol (cit.):

I. „Žalobu žalobcu zamieta.

II. Žalovanému priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“), § 1 ods. 2, § 7 ods. 1, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

3. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 1 623, 60 eur spolu s príslušenstvom. Svoju žalobu odôvodnil tým, že ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom uzatvorili dňa 09.01.2015 zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej boli žalovanému poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 3 500 eur. Žalovaný mal poskytnutý úver splácať v pravidelných 120 mesačných splátkach po 58,55 eur. Prvá splátka bola v zmysle zmluvy splatná dňa 26.01.2015. Výška úrokovej sadzby bola 15,90 % ročne. Súčasťou zmluvy bol aj poplatok za poskytnutie úveru v sume 175 eur a taktiež bol dohodnutý aj poplatok za poistenie úveru v sume 1,43 eur mesačne, pri počte úhrad 120. Žalovaný bol povinný poskytnutý úver aj s príslušenstvom splatiť do 27.01.2024. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaný porušil svoje povinnosti, a preto žalobca opakovaným upozornením zo dňa 27.12.2021 žiadal žalovaného o zaplatenie sumy 271,78 eur do 01.01.2022. malo ísť o omeškané splátky v sume 256,78 eur a zmluvnú pokutu vo výške 15 eur. Uvedená listina bola podľa kópie doručeníek žalovanému doručená dňa 31.12.2021. Výzvou na predčasné splatenie úveru zo dňa 30.05.2022 rozhodol o predčasnej splatnosti úveru a žiadal o úhradu celého dlhu vo výške 1 951,80 eur. Podľa predloženej kópie doručeníek

bola zásielka s uvedenou listinou adresovaná a žalovanému doručená dňa 03.06.2022. Z priloženého prehľadu splácania do predčasného splatenia bolo zrejmé (ako je uvedené v bode 8. rozhodnutia), že žalovaný splátkami celkovo uhradil 5 090,17 eur do 25.04.2022. Po predčasnom zosplatnení uhradil dňa 04.07.2022 splátku v sume 13,06 eur.

4. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa súd prvej inštancie uviedol, že v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy ako aj všeobecných podmienok bol daný predchodcom bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu. Právny vzťah medzi stranami sporu bolo potrebné posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd ďalej poukázal na to, že uzavretá zmluva je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom takýto výklad je aj v súlade s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Vzhľadom na to, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, súd pristúpil ku skúmaniu, či v danom prípade boli dodržané všetky náležitosti, ktoré vyžaduje zákon o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Predovšetkým či došlo ku skúmaniu bonity spotrebiteľa tak, ako to vyžaduje znenie ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. V nadväznosti na uvedené súd poukázal na to, že pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo nutné skúmať, či splnil všetky povinnosti, ktoré sú na neho kladené, a teda bolo na žalobcovi, aby preukázal, že náležite skúmal bonitu žalovaného a že splnil povinnosť uvedenú v ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca pri overovaní bonity žalovaného síce mal nejaké údaje o jeho majetkových pomeroch, avšak nebolo preukázané, či s odbornou starostlivosťou pred uzavretím zmluvy posúdil schopnosť žalovaného splácať spotrebiteľský úver.

Súd uviedol, že skúmanie bonity žalobcom tak, ako tomu bolo v tomto prípade, nespĺňa kritéria posúdenia schopnosti splácať spotrebiteľský úver s odbornou starostlivosťou. V tejto súvislosti odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 33Cdo/2178/2018, a taktiež aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 2CoCsp/20/2020, pričom zdôraznil, že overovanie bonity žalovaného iba na podklade informácií poskytnutých žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru a z reportu Sociálnej poisťovne a prostredníctvom Spoločného registra bankových informácií nemožno považovať za posúdenie bonity s odbornou starostlivosťou. V súvislosti so žiadosťou o poskytnutie úveru, súd prvej inštancie uviedol, že nepostačuje vychádzať z údajov uvedených v tejto žiadosti, pričom dodal, že v uvedenom prípade údaje v žiadosti o poskytnutie úveru nemajú žiadnu výpovednú hodnotu. Poukázal na to, že v žiadosti nie je uvedený ani zamestnávateľ, ani príjem žalovaného, aj keby uvedené boli, neboli žiadnym relevantným dokladom overené. O uvedenom svedčí najmä údaj o výdavkoch žalovaného, ktorý je v predmetnej žiadosti uvedený v hodnote 0, čo je ťažko uveriteľné u dospeléj osoby nad 30 rokov. Súd prvej inštancie následne poukázal na rozhodnutia súdov vyšších inštancií zaoberajúcich sa problematikou skúmania bonity spotrebiteľa, a taktiež aj na judikatúru Súdneho dvora, pričom dospel k záveru, že vzhľadom na nesplnenie povinnosti vymedzenej v ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ nemožno žalobcovi priznať okrem istiny iný nárok z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy.

5. Súd sa ďalej zaoberal skutočnosťou, či uzatvorená zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti vyžadované ZoSÚ účinnom v čase jej uzavretia. Vzhľadom na predložené listinné dôkazy súd prvej inštancie konštatoval, že pre absenciu obligatórnej náležitosti zmluvy podľa ust. § 9 ods. 2 písm. g) je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov, tak ako to vyplýva z ust. § 11 ods. 2 ZoSÚ. Vzhľadom na uvedené je potrebné vychádzať z toho, že žalovaný by mal žalobcovi vrátiť len sumu poskytnutého úveru.

Vo vzťahu k tejto náležitosti uviedol, že v zmluve bola uvedená výška úveru 3 500 eur, pričom z tvrdení žalobcu vyplývalo, že sa jedná aj o odovzdanú sumu žalovanému. Avšak s okamžitým poskytnutím spotrebiteľského úveru bol žalovanému zaúčtovaný poplatok za poskytnutie úveru vo výške 175 eur. Pokiaľ po pripísaní sumy 3 500 eur žalobca z nej zinkasoval sumu poplatku vo výške 175 eur, žalovaný reálne disponoval nie istinou úveru vo výške 3 500 eur, ale sumou 3 325 eur. Takúto postup žalobcu potvrdzuje, že prioritným záujmom dodávateľa bol ekonomický profit, ktorý sa ale mal splácať v rámci nákladov spotrebiteľa súvisiacich s poskytnutím úveru. Vzhľadom na uvedené mal súd za preukázané, že ak bola výška úveru v zmluve uvedená v sume 3 500 eur bola uvedená nesprávne. Zároveň súd prvej inštancie poukázal aj na ust. § 499 Obchodného zákonníka, pričom uviedol, že žalobca v danom prípade nepreukázal aká konkrétna služba bola spotrebiteľovi ponúknutá na protiplnenie za úhradu poplatku za poskytnutie úveru. Ďalej zdôraznil, že žalobca má vedomosť o označení poplatku za poskytnutie úveru ako za neprijateľný, nakoľko tento bol predmetom prieskumu rozhodnutí Najvyššieho súdu SR..

Následne odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 9Cdo 287/2021, a rovnako aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8CoCsp/7/2021 a pod.

Taktiež súd uviedol, že v danom prípade existujú pochybnosti o správnom určení celkovej čiastky úveru, teda údajov v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ. V tejto súvislosti súd uviedol, že z bodu 1.2 Zmluvy vyplýva, že výška mesačnej splátky je 58,55 eur, avšak z prehľadu splácania je zrejmé, že výška splátky bola 59,98 eur, vrátane poistného v sume 1,43 eur mesačne. Pri počte splátok 120 však nemožno dospieť k celkovej čiastke úveru v sume tak ako je uvedená v zmluve, t.j. k sume 7 201 eur. 120 splátok po 59,98 eur mesačne po prirátaní poplatku za poskytnutie úveru v sume 1175 eur predstavuje sumu 7 372,60 eur. V nadväznosti na uvedené súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že by poistné nemalo byť zarátané do celkovej čiastky úveru v zmysle ust. § 2 písm. g) ZoSÚ. Ďalej súd uviedol, že z obsahu zmluvy vyplýva, že je v nej uvedená výška poistného 1,43 mesačne, čo má za následok pri 120 splátkach sumu 171,60 eur, čo značí navýšenie odplaty o 4,90 %. Súd prvej inštancie poukázal na to, že z úverovej zmluvy nevyplývala možnosť spotrebiteľa odmietnuť ponúkané doplnkové služby, a teda možnosť poistenia predstavovala skutočnosť, že zo strany spotrebiteľa sa nejednalo o osobitne vyjednanú zmluvnú podmienku. Na podporu svojich tvrdení odkázal súd prvej inštancie podporne aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16CoCsp/14/202 a dospel k záveru, že ak žalobca poistné nezahrnul do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, teda do celkovej čiastky, ktorú má spotrebiteľ v súvislosti s poskytnutím úveru zaplatiť v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ je poskytnutý úver potrebné považovať za bezúročný a bezpoplatkov. Uvedené poistenie mal žalobca započítať do RPMN ako aj do celkovej čiastky. Vzhľadom na to, že žalobca si túto povinnosť nesplnil je v zmluve nesprávne uvedená aj RPMN v zmysle §11 ods. 1 písm. d) ZoSÚ. Poskytnutý úver bolo potrebné pre absenciu náležitostí považovať v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ za bezúročný a bezpoplatkov.

Vzhľadom na záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti bol žalovaný povinný vrátiť len sumu skutočného plnenia. Nakoľko žalovaný uhradil viac ako bol povinný (viď bod 92. rozhodnutia), súd žalobu žalobcu zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 a § 262 CSP tak, že úspešnému žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

6. Proti rozhodnutiu v celom rozsahu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktoré odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Nestotožnil sa so závermi súdu prvej inštancie prezentovanými v odôvodnení napadnutého rozhodnutia pričom mal za to, že v danom prípade vo svojich vyjadreniach dostatočne preukázal, že pri poskytovaní úveru konal s dostatočnou starostlivosťou. V predmetnom prípade žalobca uviedol, že ako banka si s odbornou starostlivosťou preveril žalovaného ako žiadateľa o úver pred jeho poskytnutím v súlade s ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Mal za to, že pri poskytovaní úveru konal v súlade s právnymi predpismi a bonitu žalovaného overil dostatočne. Na preukázanie uvedených skutočností uviedol, že v prípade posudzovania bonity využil informácie dostupné v registri SRBI/NRKI, taktiež uviedol, že vychádzal z obrátov na bežnom účte žalovaného, či zo žiadosti o poskytnutie úveru. V tejto súvislosti poukázal na to, že v čase uzatvorenia zmluvy nebolo poskytovanie úverov na základe predschváleného limitu žiadnym spôsobom zákonne obmedzené. Uvedené bolo predmetom až neskoršej právnej regulácie, ktorej cieľom bolo sprísnenie podmienok poskytovania úverov. Možnosť poskytovania úverov ako predschválených bola podľa tvrdení žalobcu výslovne upravená priamo v ZoSÚ, účinnom po uzavretí zmluvy. Vo vzťahu ku žiadosti o poskytnutie úveru poukázal najmä na to, že bolo na žalovanom uviesť všetky informácie v žiadosti o úver pravdivo a úplne. Ak tak žalovaný neurobil, uvedené konanie nemôže byť žalobcovi na škodu. Zároveň zdôraznil, že pri skúmaní bonity banka berie do úvahy pomer príjmu k výdavkom, a to k výdavkom klienta na domácnosť pri zohľadnení zákonného životného minima. V tejto súvislosti uviedol, že aj napriek nulovým hodnotám uvedeným v žiadosti banka posudzovala výdavky so zohľadnením výdavkom minimálne vo výške životného minima. Na preukázanie pravdivosti svojich tvrdení poukázal na Rozhodnutia Krajských súdov pričom uviedol, že si splnil ako banka povinnosť mu uloženú v ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Čo sa týka celkovej výšky a započítania poplatku za poskytnutie úveru poukázal na to, že v súlade s ustanoveniami Zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver dňa 09.01.2015 vo výške 3 500 eur, čo vyplývalo aj z prehľadu pohybov na úverovom účte klienta, ktorý bol priložený k podaniu zo dňa 30.12.2014. Zároveň uviedol, že klient pri uzatváraní zmluvy uvádza na akú účet majú byť peňažné prostriedky čerpané, pričom tieto sú už znížené o sumu spomínaného poplatku. Namietal, že dňa 12.07.2016 bol žalovanému poplatok za poskytnutie úveru vo výške 175 eur vrátený. O uvedenom svedčí aj v odvolaní priložený výpis z osobného účtu žalovaného. Mal za to, že žalovanému bola daná k dispozícii suma v celkovej výške 3 500 eur, čím bol naplnený účel sledovaný rozsudkom Súdneho dvora EÚ vo veci C-377/2014, na ktorý

v podanom dovolaní poukázal. Sankciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti považoval za neprimeranú, pričom mal za to, že každý prípad je nutné vyhodnocovať individuálne s prihliadnutím na konkrétne skutkové okolnosti. Žalobca poukázal na to, že uvedená sankcia prichádza do úvahy v prípade absencie určitých náležitostí, a nie vtedy ak zmluva údaj obsahuje. Taktiež namietal, že poplatok za poskytnutie úveru nemožno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pričom uviedol, že tento bol v zmluve uvedený jasne a zrozumiteľne. Zdôraznil, že žalovaný bol s poplatkom riadne a preukázane oboznámený a uzrozumený a vyjadril s ním svojim podpisom na úverovej zmluve súhlas. Ďalej poukázal na ust. § 499 Obchodného zákonníka, pričom mal za to, že tento poplatok tvorí zložku ceny predmetu plnenia. Uviedol, že okrem iného obchodný zákonník v kogentnom ustanovení obsahuje ustanovenie o poplatku, ako o tzv. záväzkovej provízií. Z dikcie tohto ustanovenia vyplýva že táto odplata môže byť vyplatená jednorazovo alebo v splátkach počas trvania úverového vzťahu. Mal za to, že spomínané ustanovenie predstavuje zákonný základ poplatku za poskytnutie úveru- Zároveň zdôraznil, že dohoda o provízií môže byť platným dojednaním, iba vtedy ak je poskytovanie úverov predmetom podnikania veriteľa, pričom zdôraznil, že uvedená podmienka je danom prípade nepochybne splnená. Ďalej uviedol, že zo znenia ust. § 499 Obchodného zákonníka vyplýva, že poplatok za poskytnutie úveru možno dojednať ako jeden z dvoch nárokov na protiplnenie za poskytnutie hlavného predmetu plnenia. Uvedený poplatok nemožno podľa žalobcu zamieňať s úrokom, pričom poukázal na to že úrok a poplatok sú odlišné zákonné nároky za poskytnutie úveru. Žalobca mal za to, že poplatok je riadnou, tradičnou a zákonnou súčasťou ceny úveru. Zdôraznil, že poskytnutím úveru celkom jednoznačne poskytol žalovanému plnenie, za ktoré mu prináleží protiplnenie, a to jednak v podobe zmluvných úrokov a v podobe jasne dohodnutého poplatku. Mal za to, že pri určení výšky poplatku postupoval v súlade s právnymi predpismi a nevyžadoval od spotrebiteľa za poskytnutie finančných prostriedkov neprimerané plnenie. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia súdov vyšších inštancií, pričom mal za to, že celková výška úveru je v zmluve uvedená v správnej výške a úver nemožno považovať za bezúročný a bezpoplatkov. Vo vzťahu k poistnému uviedol, že sa k predmetným tvrdeniam súdu vyjadroval v predchádzajúcich podaniach, pričom v nadväznosti na nejasnosť predloženia úverových zmlúv uviedol, že tieto boli z rovnakého obdobia a mali preukazovať skutočnosť, že žalovaný ak nechcel uzatvoriť úverovú zmluvu s poistením mohol tak urobiť bez vplyvu na podmienky uvedenej zmluvy. Zároveň uviedol, že poistné nebolo zahrnuté do výpočtu RPMN, nakoľko uzatvorenie poistenia nebolo podmienkou uzatvorenia úverovej zmluvy a ani nemalo vplyv na žiadnu podmienku zmluvy. Dobrovoľnosť poistenia podľa žalobcu vyplývala aj zo Štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere. Mal za to, že vzhľadom na uvedené skutočnosti neobstojí záver o tom, že v zmluve je nesprávne uvedená celková čiastka úveru a taktiež aj výška RPMN. S odkazom na rozhodnutia odvolacích súdov uviedol, že celková čiastka a hodnota RPMN boli v zmluve uvedené správne. Na základe vyššie uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že vyhovie žalobe a zaviazže žalovaného zaplatiť dlžnú sumu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň si uplatnil aj náhradu trov konania a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

7. Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 CSP a contrario) tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným, nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

11. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a

ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nárok alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Odvolací súd nezistil naplnenie ani tejto odvolacej námietky.

12. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Odvolací súd má za to, že ani táto odvolacia námietka nebola naplnená.

13. Z predloženého súdneho spisu vyplýva, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená dňa 09.01.2015 Úverová zmluva č. XXXXXXXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“) na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 3 500 eur. Žalovaný sa poskytnutý úver zaviazal splácať v pravidelných 120 mesačných splátkach v sume po 58,55 eur. Prvá splátka bola splatná dňa 26.01.2015. Výška úrokovej sadzby bola 15,90 % ročne. Zároveň bol dohodnutý poplatok za poskytnutie úveru v sume 175 eur, a tiež aj poplatok za poistenie úveru v sume 1,43 eur mesačne, pri počte úhrad 120.

14. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné poukázať na to, že nebolo sporným, že právny vzťah medzi sporovými stranami vznikol na základe spotrebiteľskej zmluvy, a preto ako súd prvej inštancie správne konštatoval, bolo na uvedený vzťah potrebné aplikovať ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka ako aj zákon č. 129/2010 Z.z.

15. Podľa ust. § 7 ods. 1 a ods. 2 ZoSÚ, v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

16. Podľa ust. § 11 ods. 2 ZoSÚ, v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy, Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

17. Odvolací súd vzhľadom na vyššie spomínané zákonné znenie ustanovení ZoSÚ konštatuje, že je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klientov žalobcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri

uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, teda § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, Zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Nepochybne bolo na žalobcovi, aby preukázal, že bonitu žalovaného náležite skúmal a splnil si teda povinnosti plynúce mu z ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ.

18. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa, nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú, napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zákona č. 110/2006 Z. z. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch. (do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018)

19. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí správne uviedol, že žalobca pri posúdení bonity žalovaného vychádzal z informácií dostupných dopytom do registra SRBI/NRKI, prehľadu obrátov na bežnom účte žalovaného a údajov zo žiadosti o úver. Síce žalobca zhromaždil o žalovanom isté množstvo informácií, avšak tieto nedostatočne vyhodnotil. Na základe získaných informácií nemohol žalobca mať vytvorený obraz o platobnej schopnosti žalovaného, nakoľko nemal preukázaný príjem žalovaného hodnovernými dokladmi. Aj napriek uvedenému žalobca poskytol žalovanému úver. Postup žalobcu je potrebné hodnotiť ako formálny, pričom tento nezodpovedal požiadavke odbornej starostlivosti. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na rozsudok sp. zn. 2CoCsp/20/2020 zo dňa 23.09.2020, kde v obdobnej veci bolo vyložené, čo treba rozumieť pod pojmom odborná starostlivosť, pričom poukazuje na to, že „z dikcie : „posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver logicky vyplýva, že s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa (bez zistenej výšky či samotnej existencie pravidelného mesačného príjmu žalovaného a jeho výdavkov) a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru (§ 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.).“

20. V danom prípade síce žalobca tvrdil a v konaní preukazoval, že pri posúdení úverovej schopnosti klienta vychádzal na základe údajov poskytnutých mu žalovaným v žiadosti o úver a taktiež aj z dopytu do úverového registra SRBI/NRKI, výsledkom ktorého bol žalobcom predložený dokument („CREDIT REPORT ANALYTIC“ č.l. 43) alebo z prehľadu obrátov na bežnom účte žalovaného. Toto konanie žalobcu však nemožno s ohľadom na vyššie spomínané skutočnosti označiť ako posúdenie s odbornou starostlivosťou, nakoľko už zo samotnej žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru vyplýva, že žalovaný síce uviedol, že je zamestnaný, avšak v žiadosti nie je uvedené označenie zamestnávateľa, a taktiež absentuje aj výška príjmu žalovaného. Správne súd prvej inštancie poznamenal, že tieto údaje, ako z obsahu spisu vyplýva neboli žiadnym spôsobom zo strany žalobcu overené. Na okraj odvolací súd poukazuje aj na výšku výdavkov uvedenú v predmetnej žiadosti o úver, a to vo výške 0,00 eur, čo preukazuje podľa názoru odvolacieho súdu iba formálny postup žalobcu pri posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

21. Z priloženého dokumentu CREDIT REPORT - ANALYTIC (č. l. 43) síce vyplýva, že žalobca overil úverovú zaťaženosť žalovaného, avšak z uvedeného dokumentu vyplynulo, že žalovaný bol ku dňu poskytnutia úveru vedený ako dlžník u 51 operácii so zostávajúcimi splátkami vo výške 2947 eur. Celkový počet kontraktov predstavoval 15, žiadaných existujúcich odmietnutých odvolaných ukončených a ukončených predčasne, pričom iné doklady o splnení odbornej starostlivosti predložené neboli. V nadväznosti na uvedené, odvolací súd dodáva, že žalobca neuviedol žiadne iné údaje, ktoré by umožňovali vyhodnotiť schopnosť žalovaného splácať úver.

22. Už len skutočnosť o uvedení výšky výdavkov v hodnote 0 eur mala viesť žalobcu, aby tento údaj preveril, nakoľko ako správne poukázal súd prvej inštancie, jedná sa o údaj, ktorému len veľmi ťažko uveriť, keďže každá fyzická osoba musí v bežnom živote vynakladať určité finančné čiastky minimálne na výživu, resp. bývanie. Ak tak žalobca neurobil, pristupoval k posudzovaniu bonity žalovaného len

formálne. O uvedenom svedčí aj skutočnosť, že žiadosť o poskytnutie úveru, a taktiež úverová zmluva boli podpísané v jeden a ten istý deň, t.j. 09.01.2015. (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7CoCsp/41/2021 zo dňa 25.04.2022)

23. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil informácie týkajúce sa splnenia povinnosti žalobcu uloženej mu v ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ, v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie, a taktiež dostatočne odôvodnil napadnuté rozhodnutie. Za tohto stavu je nutné konštatovať, že v konaní žalobcu nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu v ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. „Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej žalobcovi ako dodávateľovi v ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ, t.j. žalobca pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Spotrebiteľ je povinný za týmto účelom na žiadosť veriteľa poskytnúť pravdivé a úplné informácie, avšak táto povinnosť nezbavuje dodávateľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť.“ (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2CoCsp/20/2020 zo dňa 23.09.2010)

24. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie dospel k správny záverom týkajúcich sa skúmania bonity žalovaného, na ktoré odvolací súd v plnom rozsahu odkazuje. Žalobca nepreukázal, že by náležite skúmal a vyhodnotil bonitu žalovaného v zmysle ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ, čo malo za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru v zmysle ust. § 11 ods. 2 ZoSÚ. Žalobca v priebehu prvoinštančného konania ako aj odvolacieho konania poukazoval na to, že pri skúmaní bonity vchádzal z údajov nachádzajúcich sa v spoločnom registri bankových informácií (SRBI) a z prehľadu z výpisov z účtu žalovaného, avšak odvolací súd obdobne ako súd prvej inštancie má za to, že len z týchto údajov nemohol žalobca úplne získať prehľad o finančnej situácii žalovaného. Takéto konanie žalobcu nemožno považovať za splnenie požiadavky skúmania bonity s odbornou starostlivosťou.

25. Vo vzťahu k vyššie uvedeným záverom má odvolací súd za to, že už samotné nedostatočné skúmanie bonity spotrebiteľa a nesplnenie povinnosti vyplývajúcej žalobcovi z ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ spôsobilo bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru, a preto sa nebolo potrebné ďalej zaoberať ani ostatnými dôvodmi bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru namietanými žalobcom v podanom odvolaní, resp. ostatnými dôvodmi uvedenými v odôvodnení rozhodnutia.

26. Judikatúra súdov vrátane Európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

27. Nakoľko žalovaný mal v dôsledku bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru uhradiť iba istinu úveru, pričom túto povinnosť si žalovaný splnil a žalobcovi uhradil čiastku prevyšujúcu sumu, na ktorú žalobcovi vznikol nárok, súd prvej inštancie správne postupoval ak žalobu žalobcu zamietol.

28. So zreteľom na všetky tieto dôvody hodnotí odvolací súd preskúmaný rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny, v dôsledku čoho bol potvrdený postupom podľa ust. § 387 ods. 1 a ods. 2 CSP, pričom správny výrok vo veci samej zodpovedá aj výrok o trovách konania.

29. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP, v spojení s ust. § 255 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovaný bol úspešný, no v priebehu odvolacieho konania mu žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalobcovi ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr postupom podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

30. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).